

Tunnistetiedot poistettu

Käännös

C-24/21 - 1

Asia C-24/21

Ennakkoratkaisupyyntö

Jättämispäivä:

14.1.2021

Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin:

Tribunale ordinario di Pordenone (Italia)

Ennakkoratkaisupyynnön esittämistä koskevan päätöksen tekemispäivä:

4.1.2021

Kantaja:

PH

Vastajat:

Regione Autonoma Friuli Venezia Giulia

Direzione centrale risorse agroalimentari, forestali e ittiche –
Servizio foreste e corpo forestale della Regione Autonoma Friuli
Venezia Giulia

[– –]

TRIBUNALE DI PORDENONE

Siviiliasioiden jaosto

[– –] tuomioistuin on tehnyt seuraavan

VÄLIPÄÄTÖKSEN

siviiliasiassa [– –]

jonka asianosaiset ovat

PH [– –]

- kantaja -

ja

REGIONE AUTONOMA FRIULI VENEZIA GIULIA [– –];

Direzione centrale risorse agroalimentari, forestali e ittiche – Servizio foreste e corpo forestale della Regione Autonoma Friuli Venezia Giulia [– –];

- vastaajat -

Asia: Maksamismääräyksen (ordinanza-ingiunzione) riitauttaminen [– –].

PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

Sekä omissa nimissään että In Trois -nimisen yrityksen elinkeinonharjoittajana ja lakimääräisenä edustajana toimiva PH riitautti 11.8.2015 tehdyn tarkastuksen perusteella annetun maksamismääräyksen (ordinanza-ingiunzione) nro 070440/2019, jolla hänet velvoitettiin maksamaan 5 000,00 euroa FVG:n alueellisen lain nro 5/2011 2 §:n 1 momentin rikkomisesta. Riitautus annettiin tiedoksi Regione Autonoma Friuli Venezia Giulialle (Friuli Venezia Giulian autonominen alue, jäljempänä myös FVG) ja 8.5.2020 tehdyn välipäätöksen jälkeen myös FVG:n alueellisen metsähallintoyksikön maa-, metsä- ja kalatalousasioiden keskushallinnolle (Direzione centrale risorse agroalimentari, forestali e ittiche – Servizio foreste e corpo forestale della Regione Autonoma Friuli Venezia Giulia).

FVG ja sittemmin maa-, metsä ja kalatalousasioiden keskushallinto ilmoittivat [– –] pitävänsä riitautusta perusteettomana.

[– –] ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin on [alkup. s. 2] katsonut tarpeelliseksi pyytää unionin tuomioistuimelta ennakkoratkaisua ennen riidan asiakysymyksen tarkastelua.

[– –] [*alustavia väitteitä, joilla on merkitystä ainoastaan kansallisen menettelyn kannalta*]

Unionin tuomioistuimelle esitettävästä ennakkoratkaisupyyntöstä todetaan seuraavaa.

SEUT 267 artiklan mukainen ennakkoratkaisupyyntö antaa kansalliselle tuomioistuimelle mahdollisuuden esittää Euroopan unionin tuomioistuimelle unionin oikeuden tulkintaa tai pätevyyttä koskevia kysymyksiä. Ennakkoratkaisumenettely on keskeinen keino sen varmistamiseksi, että Euroopan unionin oikeutta tulkitaan ja sovelletaan yhdenmukaisesti jokaisessa jäsenvaltiossa.

Ennakkoratkaisukysymyksen esittämisestä unionin tuomioistuimelle päättää kansallinen tuomioistuin (tuomio 16.12.2008, Cartesio, C-210/06, EU:C:2008:723; tuomio 21.7.2011, Kelly, C-104/10, EU:C:2011:506), kun taas asianosaiset voivat ainoastaan ehdottaa tuomioistuimelle kysymyksen esittämistä (määräys 3.7.2014, Talasca, C-19/14, EU:C:2014:2049).

Muu kuin viimesijainen kansallinen tuomioistuin voi vapaasti (tuomio 11.9.2014, A v. B ym., C-112/13, EU:C:2014:2195) esittää unionin tuomioistuimelle missä tahansa menettelyn vaiheessa minkä tahansa ennakkoratkaisukysymyksen, jota se pitää tarpeellisena asian ratkaisemiseksi.

Vastaavasti todetaan kansallisille tuomioistuimille ennakkoratkaisupyyntöjen tekemisestä annettujen suositusten (2019/C 380/01) 12 kohdassa [– –] **[alkup. s. 3]** [– –] [*mainitun kohdan sanamuoto*]

Nyt tarkasteltavassa tapauksessa hallintoviranomainen määräsi PH:lle seuraamuksen alueellisen lain (legge regionale) nro 5/2011 2 §:n 2 momentin nojalla. Kyseinen pykälä on lisätty kyseiseen lakiin alueellisen lain (legge regionale) nro 15/2014 2 §:n 26 momentilla, ja sen otsikko on ”Eriyisiä toimenpiteitä muuntogeenisten organismien tahattoman esiintymisen välttämiseksi tavanomaisesti tai luonnonmukaisesti viljeltävän maissin seassa”. Kyseisessä kohdassa säädetään seuraavaa: ”Muuntogeenisten organismien tahattoman esiintymisen välttämiseksi tavanomaisesti tai luonnonmukaisesti viljeltävän maissin seassa Friuli Venezia Giulian alueella, jolle ovat ominaisia viljelyjärjestelmät ja tilarakenteet, jotka vaikuttavat siihen, miten muuntogeeniset ja muut viljelykasvit sekoittuvat keskenään, muuntogeenisen maissin viljely kielletään ohjeista kansallisten rinnakkaiselotoimenpiteiden kehittämiseksi muuntogeenisten organismien tahattoman esiintymisen välttämiseksi tavanomaisesti tai luonnonmukaisesti viljeltävien kasvien seassa 13.7.2010 annetun komission suosituksen 2010/C 200/01 2.4 kohdassa vahvistetun mahdollisuuden nojalla. Muuntogeenisen maissin viljelystä seuraa 5 000–50 000 euron hallinnollinen seuraamusmaksu, jonka määrää toimivaltainen alueellinen metsähallintoviranomainen.”

Edellä mainitun, 13.7.2010 annetun komission suosituksen 2010/C 200/01 2.4 kohdassa, jonka otsikko on ”Toimenpiteet muuntogeenisten kasvien viljelyn kieltämiseksi laajoilla alueilla (muuntogeenisistä organismeista vapaat alueet)”, todetaan seuraavaa: ”Erilaiset alueelliset näkökohdat, kuten ilmasto-olot (jotka vaikuttavat pölyttäjien aktiivisuuteen ja siitepölyn kulkeutumiseen ilmassa), maanpinnan muodot, vuoroviljely- ja muut viljelyjärjestelmät tai tilarakenteet (ml. ympäröivät rakenteet, kuten pensasaidat, metsät, viljelemättömät alueet ja peltojen sijainti) saattavat vaikuttaa siihen, minkä asteisesti muuntogeenisen sekä tavanomaisen ja luonnonmukaisen tuotannon viljelykasvit sekoittuvat keskenään, sekä siihen, minkälaisia toimenpiteitä tarvitaan, jotta muuntogeenisten organismien tahaton esiintyminen muiden viljelykasvien seassa voitaisiin välttää. Tietyissä taloudellisissa olosuhteissa ja tietyissä luonnonoloissa jäsenvaltioiden olisi tarkasteltava mahdollisuutta kieltää muuntogeenisten kasvien viljely laajoilla

osilla aluettaan, jotta vältettäisiin muuntogeenisten organismien tahaton esiintyminen tavanomaisen ja luonnonmukaisen tuotannon viljelykasvien seassa. Tällaisessa tapauksessa jäsenvaltioiden olisi osoitettava, ettei kyseisillä alueilla voida saavuttaa riittävää puhtaustasoa muilla toimenpiteillä. Rajoitustoimenpiteiden on myös oltava oikeassa suhteessa tavoitteeseen, joka on huolehtiminen tavanomaiseen ja/tai luonnonmukaiseen viljelyyn liittyvistä erityistarpeista.”

Direktiivin 2001/18 26 a artiklassa säädetään seuraavaa: ”1. Jäsenvaltiot voivat toteuttaa aiheellisia toimenpiteitä välttääkseen muuntogeenisten organismien tahatonta esiintymistä muissa tuotteissa. 2. Komissio kerää ja koordinoi yhteisössä ja kansallisella tasolla tehtyihin tutkimuksiin perustuvaa tietoa, tarkkailee rinnakkaiseloon liittyvää kehitystä jäsenvaltioissa ja kehittää näiden tietojen ja havaintojen pohjalta muuntogeenisten, perinteisten ja luonnonmukaisten viljelykasvien rinnakkaiseloa [alkup. s. 4] koskevia suuntaviivoja.”

Viljelykasvilajien yleisestä lajikeluettelosta annetun neuvoston direktiivin 2002/53/EY 16 artiklan 1 kohdassa, sellaisena kuin se on muutettuna 22.9.2003 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 1829/2003, säädetään seuraavaa: ”Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että 17 artiklassa tarkoitettu julkaisemisesta lähtien tämän direktiivin säännösten tai tämän direktiivin periaatteita vastaavien periaatteiden mukaisesti hyväksytyjen lajikkeiden siemeniin ei sovelleta lajiketta koskevia rajoituksia kaupan pitämisen osalta.” Saman direktiivin 17 artiklassa säädetään seuraavaa: ”Komissio julkaisee jäsenvaltioiden antamien tietojen mukaisesti ja heti tiedot saatuaan Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä C-sarjassa otsikolla ’Viljelykasvilajien yleinen lajikeluettelo’ kaikki ne lajikkeet, joiden siemeniin ja lisäysaineistoon ei 16 artiklan mukaisesti sovelleta lajiketta koskevia rajoituksia kaupan pitämiseksi –”.

FVG toteaa antaneensa alueellisen lain nro 5/2011 pannakseen täytäntöön direktiivin 2001/18 26 a artiklassa ja 13.7.2010 annetussa suosituksessa ilmaistun periaatteen; se korostaa, että kyseisen lain 2 §:n 1 momentti, jossa säädetään maissiviljelmien rinnakkaiselotoimenpiteistä, lisättiin lakiin alueellisen lain nro 15/2014 2 §:n 26 momentin a alakohdalla unionin tuomioistuimen 6.9.2012 antaman tuomion ja unionin tuomioistuimen 8.5.2013 antaman määräyksen sekä Italian valtiota vastaan käynnistetyn EU Pilot -menettelyn seurauksena EU:lta saadun myönteisen arvion jälkeen.

Tässä vaiheessa on huomautettava, että asianosaisten välillä on riidatonta, että MON 810 -maissilajiketta voidaan vapaasti pitää kaupan Euroopan unionissa mutta sitä ei, edellä mainitun alueellisen lain nro 5/2011 nojalla, voida viljellä missään Friuli Venezia Giulian alueella.

Unionin tuomioistuin totesi 8.5.2013 asiassa C-542/12 antamallaan määräyksellä, joka koski toista oikeudellista kysymystä, seuraavaa: ”– – esitettyihin kysymyksiin on vastattava toteamalla, että unionin oikeutta on tulkittava siten, että sellaisten muuntogeenisten organismien kuin MON 810 -maissilajikkeen viljelyn

edellytykseksi ei voida asettaa kansallista lupamenettelyä, kun kyseisen lajikkeen käyttö ja kaupan pitäminen on sallittu asetuksen N:o 1829/2003 20 artiklassa ja samat lajikkeet on merkitty direktiivillä 2002/53 perustettuun yleiseen lajiluetteloon. Direktiivin 2001/18 26 a artiklaa on tulkittava siten, että se ei salli jäsenvaltion estää näiden muuntogeenisten organismien viljelyä alueellaan sillä perusteella, että kansallisen luvan saaminen olisi rinnakkaiselotoimenpide, jolla pyrittäisiin välttämään muuntogeenisten organismien tahaton esiintyminen muiden viljelykasvien [alkup. s. 5] seassa” (33 kohta).

Kattavuuden vuoksi on todettava, että 3.3.2016 tehdyllä komission päätöksellä määrättiin koko Italian alueelle muuntogeenisen MON 810 -maissilajikkeen viljelykielto (päätöksen 1 artikla: ”Kielletään geneettisesti muunnetun maissin (*Zea mays* L.) MON 810 viljely alueilla, jotka luetellaan tämän päätöksen liitteessä”; liitteessä 1 olevassa 8 kohdassa mainitaan Italia). Tämä päätös on kuitenkin tehty sen jälkeen, kun tämän oikeudenkäynnin kohteena oleva rikkomus, johon PH:n katsotaan syylistyneen, on tapahtunut – sitä koskeva tarkastuspöytäkirjahan oli päivätty 11.8.2015.

Kaiken edellä esitetyn huomioon ottaen ja PH:n kannevaatimuksen [valituksenalaisen päätöksen kumoaminen] ja kanteen perusteen [useiden unionin oikeuden ja kansallisen oikeuden säännösten vastaisuus] nojalla on kysyttävä, onko alueellisen lain nro 5/2011 2 §:n 1 momentilla (jolla on otettu käyttöön rinnakkaiselotoimenpiteitä, joiden seurauksena MON 810 -maissilajikkeen viljely on kielletty Friuli Venezia Giulian alueella) säädetty kielto yhdenmukainen direktiivillä 2001/18 säädetyn järjestelmän kanssa vai onko se ristiriidassa sen kanssa, kun huomioon otetaan myös asetus (EY) N:o 1829/2003 ja komission suositus 2010/C 200/01.

Lisäksi on kysyttävä, voiko kielto viljellä MON 810 -tyyppistä muuntogeenistä maissia, jonka kaupan pitäminen Euroopan unionissa vaikuttaa edelleen sallitulta, olla vaikutukseltaan vastaava toimenpide, jollaisena pidetään ”kaikkia toimia, jotka tosiasiallisesti tai mahdollisesti rajoittavat jäsenvaltioiden välistä kauppaa suoraan tai välillisesti” (unionin tuomioistuimen tuomio 11.7.1974, [8/74], Dassonville) ja siten ristiriidassa SEUT 34, SEUT 35 ja SEUT 36 artiklan kanssa.

Näin ollen katsotaan, että unionin tuomioistuimelle on edellä nimenomaisesti esitetyistä syistä välttämätöntä esittää päätösosassa mainitut ennakkoratkaisukysymykset.

Oikeudenkäyntiä lykätään Euroopan unionin tuomioistuimen ratkaisuun asti.

Näillä perusteilla

SEUT 267 artiklan nojalla

unionin tuomioistuimelle esitetään seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

- 1) Onko Friuli Venezia Giulian alueellisen lain nro 5/2011 2 §:n 1 momenttiin, jolla on otettu käyttöön rinnakkaiselotoimenpiteitä, joiden seurauksena MON 810 -maissilajikkeen viljely on kielletty Friuli Venezia Giulian alueella, sisältyvä kielto yhdenmukainen direktiivin 2001/18 koko järjestelmän kanssa vai onko se ristiriidassa sen kanssa, kun huomioon otetaan myös asetus N:o 1829/2003 ja komission suositus 2010/C 200/01?
- 2) Voiko edellä tarkoitettu kielto olla myös vaikutukseltaan vastaava toimenpide ja siten ristiriidassa SEUT 34, SEUT 35 ja SEUT 36 artiklan kanssa?

[--] [alkup. s. 6] [--]

Pordenonessa 4.1.2021

[--]

TYÖASIAKIRJA